

F O G L A L A T: Magyarország (kievezés; Csanád püspökségei statiat. jegyzetek; szerb határvidéki tudósítás; pozsonyi földrengés; pesti józsefvásár; gazdasági egyesület közgyűlése; magyar tud. társ; külföldre. Spanyolország (a' ministerium még áll; Almodovar és Lope; angol hatékonyság; Evans megtámadja az ellenséget; Sarsfield és Espartero; cortesgyűlési munkálatok sajtószabadsági korlátozás 's ennek következtése.) Portugália (pénzbeli szorultság, hitelhiány.) Franciaország (Berryer beszéde az elkülönítő törvény ügyében, követhál viták; a' pairkamra ellene szavaz a' nyilvánosságának; holmi.) Anglia (az egyházi adó eltörlesztése, alsóházi viták a' spanyol ügyben; újabb segélyek; elegy.) Németország. Németalföld. Oroszország. Elegyhír. Gabonaur. Pénzkelet. Dunavizallás.

M A G Y A R O R S Z Á G.

Ő cs. kir. fölsége mult dec. 31-ől költ határozatában Szőgyényi László k. személynöki ítélőmestert, díjmentesen kir. tanácsnoki rangra emelni méltóztatott.

A' CSANÁDI PÜSPÖKMEGYÉNEK (melly Arad, Csanád, Krassó, Temes és Torontal vmegyékre, Csongrád megyének egy részire 's két határór kerületre t. i. a' német-bánságira és oláh-illyre terjed) ságy hazánk mintegy heted részét foglalván keblében, a' magyarországi püspökségek közt kétségkívül legnagyobb terjedelmű Temesvárott f. 1837re megjelent névkönyve, mind historiai mind statistikai szempontból igen kelles tünemény. Megfontolván azt, hogy e' püspöksége épen azon részekből áll, mellyek hazánk szomoru viasontagságát legtovább 's legsajnosabban szenvedék 's most mint látszik kánaán vidékein népei jóllétének, csinosulásának legszebb fejlődésében bő kárpótlást talál, annál örvedetesebb a' testvér két hazával tudatni, mostankori statistikai adatait. Püspökeinek a' mostanival m. Lovovics József ural együtt 83 száma menő 's időrend szerint előidézett sorában jeles dicső nevek ragyognak, — egy Kolosváry 's a' t. mint a' magyarországi papságnak képviselő szónoka a' trienti zsinaton — egy Szelepcsényi, Széchenyi, Telekessy 's a' t. Egyébiránt a' megye 20 alesperességében 166 plebania v. megyés egyház, 925 fiókegyház, 77 káplánság foglaltatik. A' megyei papság száma 278; a' 11 házban lakó szerzeteseké 126; a' kath. lélekszám 374,885; gör. kath. 15362; n. egy. görögöké 920,740; ágost-vallásuké 20,493; hely. vallásuké 30,479; zsidóságé 8196; az összes lélekszám 1,370,155. A' megyebeli nemz. iskolák száma 232, 's a' tanulóké 39,315. 'S ha majd a' mostani püspöknek az illető megyékbeli törvény-és tisztathóságok 's egyesek és testületek adakozási által lelkesen pártolt 's pártolandó buzgó-sága 's áldozati létre juttatják a' szándékban levő Athenaeumot (lyceumot) Temesvárott, az ebből keletkezendő műveltebb ivadék, a' számos új kir. adományos 's ezektől beszállított új lakos által részint már oda telepített részint odatelepítendő szorgalom valódi Éden-né teremteni e' megye nagyterjedékü vidékit.

Hiteles tudósítások szerint a' dögmirigy (pestis) már álépte Balkan hegyét, 's az alsó tájakon Izakcsán a' felsőkön pedig Lovczán 's Plevnán 's a' Duna mentében Nikopol körül mutatkozott; Ruméliában ellenben a' dubniczi kerület helységeiben jelent meg. Mindazáltal Szervia határát még nem hágtá által. Milos hg. mindig szívén hordva hazája jóllétét, már fél év óta szünetlen lörekvék Szervia határin vesztegintézeteket fölállítani, mellyeket végre csakugyan létre 's folyamatba is hozott. Rumelia felé Alexinczében van a' vesztegintézet, Bulgaria felé Bregovoban, 's a' Duna mellett Timok torkolatjánál, Radujevaczon, az Albania 's Bosznia közti kettős határon Mokra-Gorán, végre Bosznia felé Száva mentében Racsán; Drina torkolatjánál. E' vesztegintézetek mellett zárvonatok is vannak, a' zárórség olly erős, minő csak lehet 's olly szigorú, hogy midőn a' dögragály átjövételétől félhetni Szerviában, az emberekre és állatokra egyiránt ló, ha netán azok Szervia határát átlépnék. A' ragály veszélyes állapotához képest a' tisztulási idő 10 napra emeltetik, 's így tartatik még jelenleg is Alexincze, valamint szinte Bregovo 's Radujevac helységeiben. E' fontos intézetek létre hozatánál barátságos szomszédi készséggel segíté kormányunk Milos hget meghagyván a' zimonyi vesztegintézetnek, hogy mindenben segéd kezét nyújtson Szervia fejdelmének, mit az elzáró intézeteinek tartós megalapítására kívánand. Ennek következtében, Mihanovich Belgrádban tartozkodó cs. k. Consul közbenjárultára, négy használható tisztet nyert új intézetének Milos hg. kik mindenben a' zimonyi vesztegházban dívatozó czélszerű rend szerint munkálnak. Kormányunknak ez emberbaráti készségeért haláját fejezi ki a' szerb fejdlem. Az utolsó hidegek óta már Konstantinápoly, Bulgaria 's Ruméliában is tetemesül csökken a' dögmirigy, 's következtései nem olly veszélyesek. Még a' törökök is vigyázóbbak már e' veszes nyavalya ellen, mert elzárják azon helyeket, hol az mutatkozik, 's habár ideigleni demég is hosszasan tartó veszteglésre szorítanak mindent. —

Pozsony: F. hó 14kén, délutáni öt óra tájban kétszeri földrengéstől látogatattánk meg. Az első, 7 percczel 5 óra előtt érzett rázkodás, hullámozó mozgásu volt, azonban olly erős, hogy felső emeletekben ülő személyeket is megrengeté székeiken. Ez mintegy 3—4 másod-perczig tartott. Öt óra előtt 2 percczel sokkal erősb volt a' másodszori hullámozó mozgás, mert az ülő emberek hathatós ringatása mellett, a' falórák, szekrények 's asztalok is mozgáltak. Mi ezeken állott, hallhatólag rezgett, az ajtók csörögtek, sőt némely házakban a' függő szekrények ajtóji kifeszültek, bölcsek ringadozásba indultak, 's nyugton álló emberek is inogni kezdettek. E' mozgás 8—9 másodperczig tarthatott. Több embert ellemetlen rektegő érzel löpe meg a' szobákban. Némelyek föld-

alatti morajt is véltek hallani. A' város éjnyugati részében nagyobb volt a' rengés mint a' keletiben; a' délszaki részekben pedig mitsem éreztek. Nevezetes, hogy ugyanazon órában Bécs, Linz, Brünn, Grätz 's Kőszeg lakosi is több másodperczig tartott több rendű földrengést tapasztaltak. 15kén este 7 $\frac{1}{2}$ —9ig éjnyugat felé igen nagy 's tűzben ragyogó éjszaki fény vala Pozsonyban látható. —

Pest, martz. 24kén: Ama' kellemetlen körülmény, hogy f. hónap elején rögtön dermesztő fagy váltá föl az előbbi enyheidőt; különösen pedig, hogy Dunánk újabb zajlása miatt 6kán hajóhidunkat is ki kelle szedni; előre gyanítottá közelgett mostani vásárunk minden tekintetbeni silányságát. A' sejtés, fájdalom! csakugyan valósult is; mert azonkívül, hogy a' dunai megszakasztott közlekedés miatt sok olly alföldi szállítvány elmaradt, melly Zágráb, Varasd, Bécs 's a' t. felé, szóval a' Duna túl vidékire tengelyen valaviendő, az ezen, 's más irányokban lakó vevők nagy része is elmaradt az ut 's idő mostohasága, főleg pedig a' pénzbeli szükség miatt. De nem csak vevő volt kevés mostani vásárunkon, hanem a' vidéki 's külföldi eladók is szokottnál kisebb mennyiségben jelentek meg, természetök szintugy mint a' kézműves osztálybeliek és kereskedők; különösen pedig e' két utolsó, ugy, hogy a' nagy téren csak itt ott vala látható vásári bódé, 's ezek közül is számos zártan vészett. Legszembetűnőbb volt a' bécsi kereskedők hiányzása, kiknek a' gözhajó folytonos járása szerfölött könnyíti 's olesítja a' jövést, menést, mint szinte a' csekélyebb helyt kívánó árúk szállítását is. Lehet azonban, hogy előre láták fáradsalmuk 's költségek sükerelességét, tudván azt, hogy a' mult mostoha év sanyarusága ugy megalapította még a' középosztálybeliek, sőt vagyonos természetűek erszényit is, mi szerint a' mindennapi szükség kielégítése után alig marad fön annyijok, hogy a' hasznosakat beszerezzhessék, 's így kellem és kényelemtárgy vételéről most nem is álmodhatnak. E' miatt sem 13 d. fogva újra ben álló hajóhidunkon, sem a' vásártéren 's áru rakhelyek körül, sem a' vendégfogadóknak 's egyébütt, nem vala szemlélhető azon élénk tolongás, melly a' díszlő vásár kétségtelen tanújele. Ló-és marhabórt legtöbbet szállítottak; hát mennyit szállítandnak még Medárdig, főleg birka- 's bányabórt, mellyeket az alföldön takarmány- 's téjhiány, szóval éhség, koplálás, szórféreg, motosz 's más sereg baj folyton halomra döntöget. A' szarvas bárom, (illy iszonyu marhaszükség, 's az igás bárom nagy számának emelgetőssége mellett) csekély áron is alig kelt; t. i. rugott borju párja 16—20, borjas tehén darabja 24—40, jármos ökör párja 60—120 ft pengőben; volt számos használható jó erejű ló is; de biz ezt is szintolly kevéssé vették, mint amazt; mert hiszen mind a' két félét legalább másfél hónapig még jobbadán pénzes 's méregdrága takarmányon kellene tartani, mihez még az itt ott bujdosló marhadög kiüthetéstől tartózkodó félel m is társul; szóval nem kelt a' marha jutányos v. olesó áron is; mert pénzellennek az olesóság is drágaság. Termékink, főkép a' gyapju, dohány, bőr és bor is majd bitang árra süllyedtek; a' kender, len, viasz, gubacs, olaj leg-türhetőbb keletü vala; ha t. i. léha 's gyér vevőséget vásárnak nevezhetni; de sok a' dalomnak e' pesti vásárt csakugyan semmi szempontból sem. — Lásd ezekről körülményesebben mai Értesítőnk.

A' GAZDASÁGI-EGYESÜLET f. e. martz. 18án a' n. Casino tere-mében számos részes-tag jelenlétében közgyűlést tartván, örömmel értesült azon újabb áldozatok felől, mellyeket fennmaradása örök megalapításul némelly buzgóbb részvétü hazafiak a' közjóknak szentelve eddigelé ajánlottak, mikért a' tisztelt alapítóknak, valamint e-zennel eddigelé ajánlottak, mikért a' tisztelt alapítóknak, valamint e-zennel szives köszönetét nyilvánítatni, úgy tisztos neveiket azokkal tudatni rendelé, kik a' közös jóllétnek előmozdításul ez új intézetnek minél korábbi virágzását nemcsak szívükön viselik, hanem ohaj-tásikat tetté alkotni is készek. Ugyanis Andrassy György gr. a' tisztelt egyesületnek 1500 p. ftot. Kapocsányi Appel Károl 300 p. ftot. ifj. Barkóczy János gr. 400 p. ftot. Dessewffy Emil gr. 400 p. ftot. Eszterházy Mihály gr. 1000 p. ftot. Hunyady József gr. 1000 p. ftot. Károlyi Lajos gr. 4000 p. ftot. Lamberg Rudolf gr. 500 p. ft. Voxih-Horváth János 200 p. ft., Zichy Edmund gr. 500 p. ftot. kötelezének örök időre.

Továbbad Schams Ferencz urnak a' budai sashegyen nagy gondal szerkesztett szőlőiskolája' hasznáról, 's a' bortermesztésre közösen hatandó befolyásáról győzetvén meg az Egyesület, ezen hazafi vállalatnak némi segélyeül pénztárából évenként 100 p. ftot rendelt mindaddig, míg ezt a' választottság szükségesnek 's lehetőnek látandja. Egy alkalommal a' közeledő löversenyzés napi rendje is megállapítottatott következőleg: Verseny napok jun. 1sője; jun. 4dike; jun. 6dika; junius 9dike, mind délután. Állatmutatás: jun. 3. 4. és 5kén a' Köz-telken. Paraszt kanczacsíkok jutalmaztatása 5kén délután ugyanott. Lóárvérés jun. 10dikén ugyanott. A' díjak részletes előszámlása későbbben.

ezikoly jelent meg Passos minister és párthívei ellen, melyet, mint mondják, Rodriguez de Fonseca Magalhaes, előbbi belügy-minister készítet.

FRANZIAORSZÁG.

Azon érdekes beszédek közt, melyek az elkülönítő törvényjavaslatról a követházban tartattak, méltán említhetni Berryer urét is, ki noha különben legitimista, még is keményen kikelt az ellen, mint oly ártalmas törvény ellen, mely a nyilvános erkölcsiséget 's rendet még inkább megháborítandja. Berryer is, mint valamennyi szónok előtte a strassburgi eskütszék ítéletéből indult ki, mely okot szolgáltatott arra, hogy a ministerium e törvényjavaslatot készítse 's benyújtsa. Elismervén azt, hogy Strassburgban csakugyan történt vétség, 's hogy az ország büntetést várt, így folytatá szavait: A vétkességéről az ország minden törvényeinél fogva előre meg voltak győződve, 's így a büntetést alkalmazni kellett volna. De ez nem történt meg. Igen is uraim, a vétek büntetlensége nagy szerencsétlenség. A status-hatalomnak itt gondoskodnia kell. S mikép gondoskodék a ministerium? A status-férfiaknak komolyan meg kell fontolniok: vajjon a törvényhozást kell e felszólítani a hégzag-pótlásra? Mi a status-férfit illeti, ennek belsójét kell előbb igazán megvizsgálnia, állását, viseletét, saját cselekvését nyomoznia, 's magát bizonyossá tennie: vajjon az egész gonoszság az országban nem onnan eredé, hogy ő, hogy a kormány, Guizot ur szép kifejezése szerint nem képes igazgatni. (Megindulás) Meg kell vizsgálnia: vajjon nem az országos ügyek vitele, intézése oka e a rendtelenségeknek 's igazságnak az országban? Nem elég a szószékről félelmes aggodalmat gerjeszteni az országban; nem elég világos összeesküvésekre mutatni Franciaország minden pontjában. Meg kell azt vizsgálni is, vajjon ezen felizgatott érzelmet nem az országos ügyek fonák vezérlete okozza e? Meg kell vizsgálni, vajjon a kormány rendszere 's az általa elvállalt kötelezések közt nincs e meghasonlás, mely alattomban a szenvedélyeket fölízgathatná, 's némi érzélgést felbujthatna. Én e lélekisméret-vizsgálatba bocsátkozni nem akarok. Némely nincs arra időm. (Nevetés.) De kényszerítem Önöket uraim, azon pillanatban, midőn a kormány ama boldogtalan törvényt megszavaztatni kívánja Önöktől, melyet elkülönítő törvénynek neveznek, vizsgálják meg igazán: mi jó, mi hasznos és illő a törvényhozásra nézve illy körülmények közt? Ne hagyják magokat eltévelyítettnek; szenvedélyes okoskodások által ugyan kicsikorhatják Önöktől a törvényt, de lehetetlen innen benső meggyőződéssel eltávozniook. (Mozgás.) Azt mondták Önöknek: vannak vétek, melyeket törvényhozás által szorosan nem határozhatni meg, 's melyek illő büntetés alá nem jönek. Ott, hová a törvények nem hatnak, hol a bűnhődés 's bűnhöztes lehetetlen, igen is értem, hogy a törvényhozáshoz folyamodik az ember; de hogy a törvényhozó testhez járulnak, 's együtt a községyre szólítják azt föl, midőn a törvények elegendők, midőn a bűnhözés kielégítő 's csak a bíróság változtatását kívánják, és semmit egyebet mint a bíróság változtatását: ez csakugyan rossz kormányra 's igazgatásra mutat. 's a t.

A parisi érsek martz. 4én ellenmondást írt alá 's bocsátott közre azon törvényjavaslat ellen, mellyel fogvást azon tér, mellyen valaha az érseki lak állafelületása előtt, Paris városnak lenne adandó azon föltét alatt, hogy ott köz-séta készíttessék. Ez ellenmondásban a párisi érseki káptalan is megegyezett. Mondják, a ministeriség az e tárgyban jelentett törvényjavaslatot visszahuzta.

A nyilvános munkákat tárgyazó törvényjavaslatról tartott vitatáskor a követház martz. 9ki ülésében Laffitte keményen kikelt a kívánt mennyiségek nagysága ellen, 's megmutatá, mikép a ministeriség e tömérdek pénzt csak azért kívánja nyilvános munkákra fordíttatni, hogy a status-jövedelmekből soha mi se maradjon a statusadóssági kamat leszállítására. Amnyi legalább bizonyos, hogy ha a jövedelmeket mindenkor mind elköltik, a kamatláhat soha nem csökkenthetni. De a törvényjavaslatot mind ezen észrevétel mellett is 218 szóval 47 ellen elfogadák. Meg kell jegyezni, hogy a követház többsége épen azok képviselője, kiknek érdekében áll a mostani kamatláb fenntartása. — A követházban martz. 10én Lacave Laplagne szóhoz jutván, felolvasá a belga királyné jegyáradékát tárgyazó törvényjavaslatról készített tudósítását. L'Herbette ez alkalommal azt kívánta: közöltessenek oklevelek, melyekből kivéhesse a kamra, hogy a nemzet által a királyháza költségeire megajánlott pénz (15 millió) e kiházasításra nem elég; 's ezt annyival inkább, mert midőn a király a francia koronát elfogadá, saját személyes tulajdonát gyermekei számára határozta fordítani, 's arról egyenesen lemondott. Ezen indítvány nagy zajt okozott kivált a centrumban. L'Herbette rendre szoligtatással ostromlák mindaddig, míg a szószéket el nem hagyta.

A Temps és Gazette de France martz. 9én azt állítják, hogy a kormány az ugy nevezett föl nem fődözés (non revelation) iránti törvényjavaslatát, melyet a pairkamra elé terjesztett, vissza szándékozik huzni.

Az Allg. Ztg. egyik legitimista levelezője azt írja Parisból martz. 10ról: „A követház utolsó szavazása kimenetelét a ministerium előre nem látta, sőt még az ellenzőfél sem várta. Bukáson kívül még többre is számot tarthat a ministerium, mert a legitimisták egyik részének nem adta meg a várt engedélyt. A ministerium a kamarához képest igen erőtlensé; 's Molé és Guizot uraknak nem kellett volna a ministeriséget elvállalni anélkül, hogy szabadságuk legyen a kamarát feloszlatni, 's azon tisztviselőket letenni, kik a status-hatalom ellen szavaztak 's a t.

A követházban martz. 11én kérelem nyújtott be a rabszolgaság eltörlesztésére, 's ez a ministertanácschoz utasított; mi annyit jelent, h. a ministeriumnak nyilatkozni kell iránta. Guizot ez alkalommal jelenté, hogy legközelebb rendszabályok fognak tétetni a kérelem által ajánlott süker, azaz a rabszolga-fölszabadítás előmozdítására.

A pairkamra ülésében martz. 11én a kerületi 's megyei tanácskozások nyilvánosságáról folyván a vita, a többség — t. i. a pairkamráé — oda hajlott a ministerek előadására, hogy e tanácskozások nyilvánosak ne legyenek, sőt, hogy az eddigi törvények szerint csak a számadások 's tanácskozások sükere nyilvánítható, a végzéseken kívül pedig sem egyes tagoknak nem szabad az általok tartott beszédeket nyilvánosakká tenni, sem magának a tanácsnak, — noha ezen tanácskozások egyedül helybeli érdekek körül forognak, 's az országos politikához semmi közük. A pairkamra őrizkedik a sajtó befolyásának a nyilvános munkásság tagash köreit megnyitni. E megyei tanácskozásokon senki sem jelenhet meg a részvevő tagokon kívül, sem részt bennök más a kinevezett tagokon kívül nem vehet. —

A Moniteur tudósítást közöl a hadministertől a királyhoz, mellyben előadja, mikép 29 tiszt a 62ik ezredből ellenmondást küldé hozzá Clauzel marsalnak azon hiv. tudósítási állítása ellen, hogy ezen ezred katonái a constantinei táborozás, alatt az élelmi szereket földulták 's elrablották; sőt mi több, e tisztek amaz ellenmondást még több hírlapba is iktaták. E tettükért azt ajánlja a hadminister, hogy azon kilencz tiszt, kik később e tettüket vissza nem huzák, 's mindenik hivatal-fokbul a két legidősb tisztt előléptetéstől fosztassék meg, vagy is tisztlépcsőjén vesztéglésre ítéltsék, 's a király e javaslatot elfogadá. —

Amaz általunk is említett kárpótlási pör következtében Crosnier a vig v. tréfás daljáték igazgatója és Schlesinger ur a hangászati lap kiadója közt martz. 6án párviadalra került a dolog. Miután két golyót váltottak süker nélkül, a segédek a harc további folytatását meg nem engedék, 's a két bajvivő „kölesönös nagyra-becsülés jeleivel“ vált el egymástól. —

A la Paix szerint a föl nem fődözés törvényjavaslatát sem vissza nem voná a ministerium, sem, mint több ellenzési lap állítá, el nem halasztá. —

A Moniteur tudósítást közöl a királyhoz, mellyben a belminister ajánlja, hogy Caraman hg számára emlékpénz veressék 's adassék által következő körirással: „A Mr. le duc Caraman, pair de France, pour son courageux dévouement à secourir des soldats blessés. Expedition de Constantine, Afrique. 1836. (Caraman herczeg urnak, Franciaország pairjének, a sérült katonák fölsegítése miatti bátor elszántságáért. A constantinei táborozás alatt, Afrikában 1836ban. — A tudósítás maga igen hízelgő szavakban van írva a hg iránt, mit azonban a derék férfi meg is érdemelt. — Martz. 8án a Moniteur hirdeti, hogy a belminister tudósítására a király csakugyan fog Caraman hg számára emlékpénzt veretni 's azt neki által is adatni. A pénz egyik oldalán a király mellképe, a másikon a följebb említett körírás leendő szemléltető. —

A la Charte bizonyos tolvaj csalására figyelmezteti a közönséget, kinek az jutott eszébe, hogy kezdet-feket (l'etes de Lettres) lopjon el az igazságminister kancelláriájából, mellyek annak bélyegével vannak ellátva, 's most azon tréfát űzi, hogy majd ide, majd oda iraz igazságminister nevében, ezt összejelvetelre híván meg a ministerrel, amaz pedig elbocsátatási kérelme benyújtására szólítván föl 's a t. Egész tömeg fonákság, 's visszaértés támadt innen, melly arra bír a ministert, hogy hirdesse ki a Chartaban, mikép csak azon irományokat kell igazságnak tekinteni, mellyek a borítékon 2dik bélyegyet is viselnek. —

A Journ. des Débats Stogmannak az Allg. Ztg. szerkesztőjének halála jelentését azon értesítéssel kíséri, hogy Stogmann ur 30 év óta levelezője volt a Journal des Débatsnak.

A N G L I A.

A felsőházban martz. 10én a canterburyi érsek több kérelmet nyujtván be az egyházi adó eltörlesztése ellen, nyilvánítá, mikép mind ő, mind más 14 püspök, kik most együtt Londonban tartózkodnak, egy e napon tartott gyűlésükben azt határozzák, hogy a kormány által az egyházi adó eltörlesztésére benyújtott törvényjavaslatot minden hatalmokban álló törvényes móddal 's eszközzel ellenzeni fogják. Melbourne lord azt válaszolá: mindazon tisztelet mellett, mellyel az imént szólott tisztes főpap iránt viseltetik, kénytelen fájdalommal kijelenteni ezen nyilatkozáson azért, mivel ezen lépés épen nem alkalmas az angol népet azon egyházhoz, melly iránt ő (Melbourne) olly őszinte ragaszkodást érez, hajlóvá tenni. — Martz. 8án a St. James lakban tartott udvarlatkor benyújtott ama nagy, 250 ezer aláíratu felírás a királyhoz Irlandból, melly a hatóságjavítás, és a tizedkérdés törvényes elintéztetését kéri. A felírást az irlandi parlamenttagokból választott küldöttség nyujtotta által Morpeth lord Irland főitoknok vezérlete alatt. A Globe szerint a király igen kegyesen fogadá e küldöttséget. Ugy látszik O'Connell nem volt jelen. — Martz. 7én tartott gyűlésében a Temze-Tunel tulajdonosi előtt igen megnyugtató tudósítás olvastatott föl e vállalat állapotjáról. —

A dublini nemzeti gyűlésben jelenté R. O'Connell, hogy kérelem készült a királyhoz, félmillió irlandi aláírással. — Newcastle upon Tyneban, Grey grófnak, a parlament-javítás szerzőjének, drága emlékoszlopot határoztak emelni. — A Standard szerint a Royal Institution utolsó gyűlésében Faraday, ismeretes chem

Is dr. egy értekezést olvasott fel, melyben Crosse-nak a' szarvköben tartózkodó bogarak alakulását vagy ismétli fölélesztését tárgya-zó új találmányáról emlékezett, mondván: hogy, noha ezen fel-földözést sokan kétségbe vonják, ő mégis tudja, mi szerint az annyiban igaz, hogy ő Volta oszlopának folytonos munkálata által kavicsföld-ből 's hamuszórtól apró élő állatokat alakított. Mutatott is néhány bogarat, melyek keményre köszörült kőből alkottattak, 's most, valamint a' Crosse által alakítottak, sok ezer év után ismét új élet-nek örvendnek.

Az alsóház mart. 10ki ülésében szóba hozá Mahon l. a' spanyol viszonyokat, 's a' whig misterium által ezen országra néz-ve követelt politikája ellen újlag föleleveníté a' torypárt annyiszor ismételt megátomását. Poulter és Grove-Price támogaták a' lord nézeteit, 's különösen ez utóbbi, magasztaló beszédet monda d. Car-losról, kinek joga a' spanyol koronához, mint mondá, az ő meg-győződése szerint, minden kétségen tul van. Erre többi közt Pal-merston l. így válaszolt; Mi a' spanyol thronöröklést illeti, a' kér-déses nemzet nagyobb része már elismeré II Izabella jogát. E' nyi-latkozást nem tartom fölöslegesnek; egyébiránt pedig azt mondom: ez olly kérdés, melly csupán magát a' spanyol nemzetet illeti. (Fet-szés.) Nagy hasonlat van II Izabella királyné mostani 's Lajos Filiep egykori állása közt. A' franciaia nemzet elismeré a' fejdel-met, 's nekünk angoloknak azontul nem volt jogunk a' törvényesség vizsgálatába ereszkedni. Szintgy el kelle tehát ismernünk II Izabella királynét is, miután őt saját nemzete elismeré. Spanyolország mos-tani szerencsétlensége nem tartand örökké, 's akkor ismét helyre ál-land ama' fény idősaka, mellynek emlékeit most az ellentét nagyob-bítása végett annyiszor idézgetik. Bal jövendölések hallattak szövetsé-günkről Franciaországgal, állván, hogy az már vége felé közelg. Ön biztosan mondhatom, hogy mind azok elhibázták számolásukat, kik e' szövetségbomlásra építék reményöket. (Halljuk! halljuk!) A' két ország sokkal tovább szövetséges maradand, mint Önök közül (az ellenzési padokra mutat) sokan hinni látszanak; mert e' szövetsé-g nem annyira a' két kormányé, mint inkább a' két nemzeté, mellyek közérdek által érzik magokat egymáshoz vonalva. Erősíté a' minis-ter továbbá, hogy a' kormány soha meg nem szűnt a' négyes szövetsé-g értelmében meuködni, még pedig olly ezébul, hogy Spanyol-országnak megszerezze a' kívánt békét. „Anglia, ugymond, csak vízen gyámoltá Spanyolországot; 's mit ez egyezés szerint kívánha-tott, mindent megadánk neki; de többet nem. Az ujoncz-szedés-parancs fölfüggesztése, szintolly okos mint becsületes rendszabály volt. Nem tett ugyan még az angol segédsereg valami rendkívüles szolgálatot, de nyiltványos jeleit adá az engedelmességnek 's önfel-áldozásnak. Anglia sem kisebb sem nagyobb részt nem vehetett a' harcban. Ohajtásunk, a' háborut minél szűkebb korlát közé szorit-ni. 'S midőn e' politikát jövendőben is követni fogjuk, remélljük, Spanyolországnak hasznot, magunknak pe lig becsületet szerzendünk, a' nélkül, hogy országunknak tetemes költséget okoznánk.“ A' tárgy ismét vitatás alá került a' 12ki ülésben, melly alkalommal Mahon lord azt kérdezé Palmerston lordtul, mit egyszer, ugymond már sükertelen tudakozott: valljon háboruban van e Anglia Spanyol-orzággal, vagy nincs? Azután hosszas fejtegetésébe bocsátkozott a' ministerium Spanyolország iránti véseletének, közben-közben Pal-merston lordot is vagdalva. Cutlar Fergusson a' ministerséget védel-mezé, mondván, hogy az másképp nem is cselekedhetett, mint a' hogyan cselekvék, mert ugymond, ha ez II Izabella 's a' constitutio ügyét pártolva, segítséget nem nyújt a' spanyoloknak; más hatalmak foly-tak volna be, mégpedig d. Carlost gyámítolag. Szólak még ez ügy-ben többi közt O'Connell és R. Peel, Palmerston lord előadását ros-talgatva 's itt ott helyteleníté ugyan, de irányára nézve helyeslő-leg 's d. Carlos ügyét ostromolva. Azután elhalaszták az ülést.

Az angol kormány folyvást tetemes hadiszert szállit Spanyol-ország éjszaki partjaira. Most is a' „Messenger“ gőzhajó 10 ezer puskát viszenmagával. A' Passagesban őrizeten levő Plüth tengeri ka-pitány pedig folyvást újabb gyarapodást kap mind legénység, mind tisztekben. —

Bombay lapok szerint Sir John Keane valamennyi, mind benszűlött mind europaí seregeit összevonni szándékozott, 's velek Rundscht-Sing ellen Puncshab radschahja ellen menni, ki Indus partjain a' keletindiai társaság alatti kis statusokat nyugtalanítja.

Jamaikai levelek szerint jan. 30rol úgy látszik, hogy An-glia és Ujgranada közt a' háboru teljesen kiütött. A' tengerpart ostrom alatt van, 's mivel az ottani kormány folyvást vonakodik elégtételt adni az angol consulon elkövetett méltatlanságeré, már peng a' szó, hogy britt szárazföldi seregek küldessenek oda. —

A' három persa hg, kik darab ideig Angliában mulattak, néhány nap mulva egy török Mehindar kíséretében szárazon Bag-dadba indulandnak. Angliában a' török kormány költségén éltek 's a' bagdadi basa parancsot kapott, el-tazásukat előbb nem engedni meg, míg ott tökéletes bátorságban nem leendnek. — Smyrnában amerikai térítők felügyelése alatt hónapokénti fizetekben Füllértár jelenik meg görög nyelven, illy cím alatt: „Hasznos ismeretek tá-ra.“ — Indiai hírekél fogva Burnes kapitány újlag útra készül, mivel Auckland lord, a' főkormányzó különösküldeményt bizott-rá az Indus melletti tartományokba 's Kabulba. Nov. 26kán szándéko-zik elhagyni Bombayt, 's hir szerint Rundscht Singhet, és a' Níkhek főnökét is meglátogatni.

Cochrane kapitány Sibiériát gyalog kereszttől utazván, olly nagy mértékben tapasztalá az ottani nép vendégszeretetét, hogy Moszkvából Irkutzkba tett utazása, — tehát 1200 német mérföld-nyiút, — csak 1 guineejébe került.

N É M E T O R S Z Á G.

A' berlini Haude-és Spener- ujság 3' cím alatt: A' po-rosz tartományi országgyűlésekről“ igen hosszú cikket közöl, melly-nek lényeges tartalma imez: Minthogy most a' rajnavidéki tartomá-nyon kívül valamennyi porosz tartomány gyűlése együtt van, érdeke-s dolog azokról valamit szólni. Ennek következtetésében elmondja, hogy a' porosz tartományok országgyűlései az ország közös dolgai-ba 's külső v. belső politikájába befolyással nem bírnak, hanem e-gyedül a' törvényhozásban vesznek némi részt. Ezúttal az említe lap azt állítja, hogy ezen országgyűlések azért még talán jobbak más népek országgyűléseinél 's törvényhozó testeinél, és pedig azért főleg, hie-delmeként, mert az ország politikai dolgaiba épen nem avatkozik, 's a' törvények végrehajtásában sem vesz legkisebb részt is. Ezen tarto-mányi gyűlések e' fölött a' helybeli érdekekről is tanácskoznak. A' cikkely azonban nem említi, mennyire terjed ki ezen helybeli igaz-gatás hatalma, 's minő kölesönös viszonyban áll a' kormányhoz, valamint azt sem, mikép választatnak meg e' gyűlések tagjai. A' po-rosztartományi gyűlések ezen cikkely szerint igazgatási testületek, mellyek felsőbb rendelkezésre 's parancsokra a' szükséges elemeket készlik. —

N É M E T A L F Ö L D.

Brüsselből martz. 8rol írják, hogy a' kamra egyhanguan megajánlá a' hadminis-ter által kívánt pótlékhitelt az elbocsátott ka-tonák összehívására, 's az erősségek bevégzésére az éjszaki ha-társzéleken. A' katonaságot már vissza is idézték, minden rend-szabály meg van téve az ország jó védállapotba tételére, hogy minden esetre kész legyen. Csak kevés szónok beszélt a' pótlékhitel el-len, mivel Holland állása 's véselete folyvást támadó tervek koholására mutat, mert azon felül, hogy Holland igen derék védelmiállapotban van, minduntalan számos sereget tart készen, hogy első felszólításra, mihelyt valahol valami kitérnie, azt azonnal síkra állíthassa. —

O R O S Z O R S Z Á G.

Gotschinában egy orvost, midőn egy örültnek tartott személy-nek a'jtját betöreté, ez agyon lövé. E' történet az orvosoknak pszichologiai tekintetben tanúságul szolgálhat. A' tett elkövetője, ta-nácsos és vitéz; valaha egy hivatalt szorgalommal, hűséggel 's ü-gyességgel viselt, de mintegy két év előtt betegség miatt elbo-csátatását kívánta, mit meg is nyert, de nyugpénz nélkül, mellyre azonban hosszú szolgálatai után érdemesnek tartá magát. Szűk állapotjában e' dolog őt mély érzelművé 's komor kedélyűvé tette. Így édegelt rokon mogorvaságu bátyjánál egy ideig. Tavaly, a' most agyonlőtt orvos e' bátyját, ennek akarátja ellen, 's így erő-szakosan egy kórházba viteté. Ebből mint teljesen fölépült utóbb el-bocsátatván, agyon lötte magát. Mult évi januar 18án jelenték a' vá-ros-igazgatónak: S. tanácsos egy vig ebéd után kezdő örülés je-lenségeit mutatja; a' vizsgálatra küldött orvos úgy találta, hogy az agyvelő felé torlong vére, 's elküldé tanítványát, hogy na-dályozza (piócázza) meg. De S. tanácsos visszautasítá azt magátul azon nyilatkozással, engedje őt holnapig alunni 's a' betegség ma-gától elmulik, mire tüstint ágyba is feküdt, miután két vadászpuskáját megtöltötte. Az orvos erre maga kívánt járulni hozzá két katoná és tanítványa kíséretében, ki a' nadályokat vivé, de az ajtót zárva talál-ván bebocsátatását sürgeté. A' beteg, ki az orvost bátyján elköve-tett erőszakossága miatt igen gyűlölte, 's hason erőszakot félt, azt kiáltotta felé: takarodnék pokolba. De az orvos erre nem ügyelvé betörette az ajtót, 's a' hálószobáig hatott, hol a' szerencsétlentől halalos lövést kapott. A' tettes azontul igen őszinte töredelmet mutatott. —

E L E G Y H I R.

A' franciaia fővárosban egy hónap alatt a' lakosság két harma-dát lepé meg a' mátha-hurút azaz 600 ezer embert. — A' juliusi zendület óta 6718 új törvényt alkottak Franciaországban. De az azt megelőzött évek még termékenyebbek valának, mert 1789lől 1830ig több mint 70 ezer új törvény jött létre.

GABONAÁR Vidéki városink piaczin; pozs. szerője váltó gar.

	buzs	kétezer.	rozsa	árpa	szab	kukur.	köles
mar. 10én N. Becsker.	85-75	65-55	—	55-50	45	70-65	—
„ 10én Arad	92	62	61	53	52	80	—
„ 11én Miskolca	100-95	75-70	56-52	52-50	35-30	90-82	220-205
„ 11én Baja	80-67	53-47	47	52	32	50	—
„ 11én Pécs	75-70	60-55	53-50	55	25	75	—
„ 13án Ungvár	86-83	80-76	60-56	56-52	36-32	80-76	—
„ 14én Debreczen	110-100	85-80	70-65	70-62	45	90-80	130-125
„ 16án Mosony	108-66	57-48	48-44	45-40	32-30	86-80	—
„ 17én Uj-Becse	90-80	70-65	—	50	50	70	—
„ 18án Komárom	80-76	68-61	50-48	45-42	35-34	—	—
„ 18án Szeged	90-85	70-65	65	56-55	50-48	90-85	95
„ 23án Pest	93-86	—	52-50	—	40-24	86	—

PENZKELET: Bécs, martz. 20kán 5 pCentes statuköteleztvény 104 15/16; 4 pCentes 100 1/2; 3 pCtes 75 1/4; 1834ki 500 frtos kölesön 567 1/2; becs-városi 2 1/2 pCtes kút 66 1/4.

DUNAVIZÁLLÁS. mart. 23kán 6' 11" 9" 21én 6' 8" 9"